

Událost - její vnitřní norma

Už to, že událost je děním, které je sjednoceno (a tudíž sjednoceno v čase, nikoli v bezčase), nás vede k otázce, jak je takové sjednocení vůbec možné. Musíme si celou věc především důkladně (pojmově) promyslet, ale musíme si také zvolit nezbytná pojmenování, vhodné ‚termíny‘, neboť myšlení, které nemá k dispozici vhodné termíny, nutně upadá do závislosti na termínech starých a zaběhaných. (Termíny nejsou pouhým označením, ale jsou to slova, která mají důležité vazby, směřující na jiná slova, neboť slova jsou vždy zapojena do jazykových struktur; a právě tato zapojení je třeba upravit, změnit, některá oslabit nebo zrušit, jiná přidat a zavést.) Whitehead neváhal třeba sáhnout k termínům psychologickým (např. feeling) v kontextech vysloveně fyzikálních, čímž vlastně ustavil jejich nový význam. Právě proto můžeme mluvit třeba o tom, že událost „vykonává své bytí“, a tak jí můžeme připisovat „výkony“ a předpokládat, že je nějakým způsobem aktivní. A pak už nám nebude dělat takové těžkosti ji chápat jako subjekt (neboť akce není možná bez aktivního subjektu), a budeme za legitimní považovat otázku, čím se událost-subjekt řídí, čím se ve svých činnostech spravuje.

(Písek, 061102-1.)